

WŁOŃCZAKI

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUN

Prenumerata
na miesiąc 1 zł. 80 gr., na półrocze 10 zł. z odnośnieniem do domu 2 zł. 50 gr.
Ogłoszenia
za wiersz milimetrów na pierwszej stronie 10 groszy polskich, na drugiej i trzeciej — 8 gr., na czwartej — 5 gr. Ogłoszenia drobne po 3 grosze za wiersz. Tłusty druk — podwójnie. Najm. ogł. — 30 gr. Dla zagranicy ceny o 100 proc. wyższe. Układ ogłoszeń czteroframowy. Ceny ogłoszeń podane w złotych polskich, obliczane będą podług kursu złotego franka, ustalonego przez Ministra Skarbu.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosil, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12 RBDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIELI I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ. DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

Sprzedaż Towarów Wełnianych i Zakład Krawiecki

T. TOMCZAK

WŁOCLAWEK CYGANKA 16.

POLECA towary na sezon wiosenny i letni w najlepszych gatunkach krajowych i zagranicznych.

WYKONANIE ROBÓT SOLIDNE. CENY PRZYSTĘPNE.

Nauka dobra rzecz, lepszy rozum, a najlepsze serce. Lucjan Rydel.

Sowieckie próby.

Jakiś »bardzo mądry« sowiecki żydek Rosenblatt zamieścił w moskiewskiej »Ekonomicznej Żizni« artykuł, w którym usiłował dowieść, że traktat ryski trzeba rozpatrzyć nanowo.

Prasa stołeczna zareagowała na to w odpowiedni sposób, a to dla względów zupełnie zrozumiałych.

W Rosji sowieckiej niema wolnej, prywatnej, społecznej prasy. W państwie »proletariackiej swobody« od lipca 1918 r. wszystkie niekomunistyczne pisma są zawieszane. Egzystują tam tylko pisma partyjne, rządowe. Z tego więc wniosek, iż wszystko, co wychodzi z łamów gazet sowieckich, wychodzi od ster rządzących. Jeśli jakiś Rosenblatt, Grafinkeł lub Wasserzug zaczynają pisać o tem, że traktat ryski musi ulec rewizji, to znaczy, że sfery rządzące sowieckie, noszą się z tym zamiarem, robią próby, chcą dowiedzieć się, jak zareaguje na ten projekt społeczeństwo polskie.

O opinię swojego społeczeństwa bolszewicy nie dbają. »Społeczeństwo« rosyjskie życzy sobie i myśli tak, jak mu każe nahań czekisty. Jeśli opór będzie słaby, możliwości zaś sowieckie powiększą się, rząd bolszewicki zacznie działać w tym kierunku, jeśli pisarczyk zostanie trzepnięty po palcach i w odpowiedzi na propozycję otrzyma kategorię »figa« — po rosyjsku zwaną »kukisz«, dyktatorowie bolszewicy stulą swe ogony, powiedzą, że to nieporozumienie i będą jakby nic udawali niewiniątka. Taka to już logika macherów bolszewickich.

Konstatując ten fakt, należy jeszcze nadmienić słów parę co do — że tak powiem — meritum sprawy. Trzeba raz jeszcze uprzytomić sobie, dziś może już trochę zapomniane, szczególży narodzin traktatu ryskiego. W sierpniu 1920 r., gdy armia bolszewicka maszerowała na Warszawę,

w Mińsku siedziała nasza delegacja pokojowa, per nogam traktowana przez komisarzy sowieckich. Według planów bolszewicy mieli zaarrestować polskich delegatów w tym momencie, gdy sowiecki żołdak wstąpi do Warszawy. Bolszewicy, naigrywając się, żądali od nas rozbrojenia armii polskiej, wprowadzenia sowdepów, utworzenia milicji robotniczej etc.

Ale oto nagle gruchnęła wieść, że czerwona armia dostała w skórę pod Radzyminem, że się cofa na całej linii. Bolszewicy odrazu zmiekkli, zrobili się grzeczni, nawet uprzejmi, jeśli odwoływać swe bezcelne żądania. Zaproponowali Rygę, jako miejsce pertraktacji. Bolszewicy natychmiast zgodzili się i pośpieszyli do Rygi. Bardzo śpieszyli, bo wszak Polacy codziennie tępilili po kilkanaście tysięcy czerwonego żołdactwa. Do sali Czarnogłowych przybył sam świetny dyplomata judeo-bolszewicki, Joffe, który przedtem zawarł już 17 pokojów, z których 15 nie dotrzymał. Joffe był taki grzeczny, potulny, uprzejmy. Zgodził się podpisać preliminarz pokojowy i dopiero w 1921 r. po zgnieceniu Wrangla i Machny, zaczął podnosić ton, aczkolwiek żądania polskie, bynajmniej niewygórowane, były już przez niego zaakceptowane. Joffe się targował, groził, ale działał powstanców kronsztadzkich i depesze sowieckiego Metternicha — Cziczerina zamknęły mu buzie. Joffe podpisał, uściśnął dłonie Dąbskiego, wydał świetny bankiet i odjechał do Moskwy po czerwone ordery. Od tego czasu bolszewicy, aczkolwiek bardzo źlespelniali przyjęte na siebie obowiązki, nie kwestjonowali jednak żadnej rzeczy. Nie godzili w sam traktat. Dopiero niedawno, artykułem obrzezanego dziennikarza Rosenzuga, czy Błata, rzucili w tym kierunku pierwszy ka-

Przeciw zabawom tanecznym w poście. Odezwa organizacyj katolickich.

Niżej podpisane organizacje zwracają się do społeczeństwa z wezwaniem uszanowania obowiązujących przepisów wielkopostnych i nie organizowania w wielkim poście t. zw. lekcji tańca oraz publicznych i prywatnych zabaw z tańcami.

Polska była zawsze krajem szczerze wierzącym i podporządkującym się przepisom religijnym. W czasach niewoli ta karność podtrzymywała uczucie narodowe w społeczeństwie, dzięki czemu nie zetraciliśmy nigdy wiary w odzyskanie niepodległości.

Dziś, kiedy Opatrzność pozwoliła nam doczekać zmartwychwstania naszej Ojczyzny, tembardziej powinniśmy stać na straży naszych ideałów i uczuć katolickich i narodowych.

Mamy nadzieję, że w miarę tych ideałów kobiety Polki pozostaną wierne obowiązującej nas od wieków tradycji i przeciwstawiają się podszeptom i namowom wrogich nam żywiołów, które chcą uspić naszą czujność, zniweczyć najważniejszą podstawę naszego życia — wiarę, a przez osłabienie wiary zmniejszyć siłę naszych uczuć szczerze narodowych.

Chrześcijańska Ochrona Kobiet, Dzwignia, Katolicki Związek Polek, Koło Mieszczanek, Koło Polek, Koło Pracy Kobiet, Narodowa Organizacja Kobiet, Narodowa Rada Polek Stowarzyszenie Zjednoczonych Ziemiarek, Związek Kresowy i Pogoń.

muszek. Mała taka próbka: co z tego wyjdzie?

Bolszewicy, którzy uznają tylko siłę mięśni i sami pokłony biją przed tą siłą, nie mają dziś żadnych realnych danych do fizycznego złamania traktatu. Są słabsi, aniżeli winne czasy. Na wojenkę — nepomani — pozwolili sobie nie mogą. Wojna zgniecie ich, do bije doszczętnie.

Więc czynią próby na papierze, w drodze »dyplomatycznej«.

Ale tutaj musi spotkać ich niezawodny zawód. Na propozycję rewizji traktatu muszą ujrzeć »kukisz« i nawet pięść.

Zmieniają i podtują ogony. A Rozenblatt, taki mądry »ekonomista sowiecki«, zamelduje Cziczeriniowi: »Nie udało się, towarzyszu!«

A. Junosza-Gzowski.

Z KRAJU.

Z LESZNA. Pastor Willigmann prześladowany przez... swoich rodaków. Miasto nasze miało nielada sensację. Na murach miasta w ub. niedzielę rozwieszono w języku niemieckim następujące »Wzwanie do p. pastora Willigmana«. Ponieważ przekonaliśmy się, że tak jak stary osioł nigdy nie może prowadzić stadła owiec, tak i ty pastoro nie możesz być przewodnikiem naszej gminy, przeto wzywamy cię do natychmiastowego złożenia urzędu i opuszczenia Leszna wraz z bagażami i przynależnościami. Jak najbardziej stanowczo potępiamy twoją politykę szczucia i uważamy, iż twoja osobistość jest nietylko dla gminy ewangelickiej, ale i dla wszystkich Niemców w Lesznie szkodliwą i niebezpieczną«. Podpisano: Gmina ewangelicka w Lesznie.

Zdaje się, że nie wszyscy Niemcy godzą się na prowokacyjny stosunek Willigmana do władz polskich, skoro używają aż tak dosadnych i wiele mówiących porównań. Czynną to naturalnie tylko z obawy, ażeby »polityka« jego nie odbiła się na nich sa-

FIRMA F. WIECZORKOWSKI i W. ŁAPIŃSKI Sprzedaż Skór

Włocławek, Nowy Rynek 9.

Ma na składzie w każdej ilości skóry Pfeiffra, Temlera, zagraniczne i inne. Również pasowe, blanki, surowiec ryński i troki. Także skóry miękkie, jak: chromy, bukuty, gemzy, lakier, baranice na ubrania i kapelusze, juchty i t. p. Fabryczna sprzedaż gum obcasowych »Berson«, pasta na tuziny »Dobrolin« i wszelkie przybory szewskie.

Również skupuje się i wymienia na wyprawne wszelkie skóry surowe.

Ceny niskie.

Proszę Szanowną Publiczność przekonać się.

mych, o ile bez protestu będą na to pozwalali. Znają zresztą dobrze swego przewodnika i zapewne mają podstawy do oceny, iż »stary osioł« nie może prowadzić swego stadła. Pastor Willigmann opuszcza zresztą niewierne owieczki i wyjeżdża do Niemiec, jak to w »Urzędowym Orędowniku« było ogłoszone. To ostatnie przedsięwzięcie Willigmana jest najrozważliwiejszym z wszystkich usiłowań dotychczasowych. Oby dobry ten przykład znalazł licznych naśladowców.

Ogłaszajcie się w Słowie Kujawskim.

HURTOWNIA OPAŁOWA

M. Napiórkowski

WE WŁOCŁAWKU, UL. KALISKA 17, TELEFON NR. 209,

jako miejscowe biuro węglowe,

POSIADAJĄCE

reprezentację Śląskich i Dąbrowieckich głębokich kopalń,

JEST DOGODNE DLA

Przemysłu, Rolnictwa i Handlu, gdyż

daje doborowe gatunki **węgla i koksu,**

daje gwarancję wysyłki z kopalń w żądanym miesiącu,

daje możliwość **terminowej** (przyspieszonej) wysyłki na specjalne żądanie, a wtedy przyjmuje zamówienia **w każdym czasie,**

daje **niskie ceny,** gdyż robiąc **olbrzymie obroty,** zadawalnia się **minimalnym zyskiem,**

daje możliwość **w każdej chwili** porozumiewania się i ewent. reklamacji (tel. 209),

daje możliwość, w razie chwilowego **braku** w fabryce, lub gospodarstwie, otrzymania **węgla, koksu** w czasie kilku dni z tych transportów, które zawsze idą pod **własnym adresem firmy,**

daje możliwość otrzymania **węgla, koksu,** szczególnie swym **stałym odbiorcom,** po **normalnych cenach** i wtedy, kiedy będzie mniejsze zaofiarowanie przez kopalnie, a nawet w czasie przerw komunikacji kolejowej, gdyż firma będzie posiadała stale większe zapasy na składach.

UWAGA: Sprzedaż tylko całymi wagonami.

